

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

31 januari 2007

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de dames Hilde Crevits, Tinne Rombouts en Stern Demeulenaere
en de heren Patrick Lachaert, Bart Martens en Mark Demesmaeker –**

betreffende het wegwerken van knelpunten inzake de reductie van bestrijdingsmiddelen

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door de heer Erik Matthijs**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert.

Vaste leden:

de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Katleen Martens, de heer Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch;

mevrouw Hilde Crevits, de heer Erik Matthijs, de dames Tinne Rombouts, Joke Schauvliege;

de heren Jos Bex, Bart Martens, André Van Nieuwkerke;

de heer Karlos Callens, mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Patrick Lachaert.

Plaatsvervangers:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Felix Strackx, Wim Van Dijck, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer John Vrancken;

de heer Jos De Meyer, mevrouw Trees Merckx-Van Goeij, de heren Frans Peeters, Jan Verfaillie;

de heren Jacky Maes, Ludo Sannen, Jo Vermeulen;

de dames Hilde Eeckhout, Dominique Guns, de heer Paul Wille.

Toegevoegde leden:

de heer Rudi Daems;

de heer Mark Demesmaeker.

Zie:

808 (2005-2006)

- Nr. 1: Voorstel van resolutie
- Nrs. 2 en 3: Amendementen

INHOUD

	Blz.
I. TOELICHTING	4
II. BESPREKING.....	5
III. WIJZIGING VAN DE TEKST.....	6
IV. EINDSTEMMING.....	8
TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.....	9

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed behandelde op 18 en 25 januari 2007 het voorstel van resolutie van de dames Hilde Crevits, Tinne Rombouts en Stern Demeulenaere en de heren Patrick Lachaert, Bart Martens en Mark Demesmaeker betreffende het wegwerken van knelpunten inzake de reductie van bestrijdingsmiddelen.

I. TOELICHTING

Mevrouw *Hilde Crevits* geeft in de vergadering van 18 januari 2007 een toelichting bij het voorstel van resolutie, dat dateert van 20 april 2006.

Het decreet van 21 december 2001 houdende vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen door openbare diensten in het Vlaamse Gewest verbiedt het gebruik van pesticiden op het openbare domein vanaf 1 januari 2004. Het uitvoeringsbesluit van 14 juli 2004 biedt openbare besturen wel de mogelijkheid om een reductieprogramma op te maken, waarbij gemotiveerd kan worden afgeweken van het nulgebruik en dat tot 2015.

Uit een enquête blijkt dat er een aantal knelpunten zijn om bestrijdingsmiddelen volledig te bannen uit het openbare domein. De indieners van het voorstel van resolutie hebben geprobeerd om de knelpunten te inventariseren.

Een eerste knelpunt betreft de sensibiliseringscampagnes. In het decreet is bepaald dat de openbare besturen budgetten krijgen voor sensibilisatie. Dat is slechts in beperkte mate gebeurd, bovendien zijn er tegenstrijdige signalen. Particulieren kunnen nog tal van pesticiden aankopen en gebruiken. Openbare besturen gebruiken ze veel minder. Dat kan ertoe leiden dat particulieren openbare zones besproeien met de middelen die ze in de handel kunnen verkrijgen. Daarnaast zijn er informatiecampagnes, zoals 'Zonder is gezonder', die tot irritatie leiden bij de landbouwers. Landbouwers argumenteren dat ze wel pesticiden mogen gebruiken.

De volgende knelpunten betreffen de alternatieven en de kennis en het rendement van alternatieve bestrijdingstechnieken en -machines. Alternatieven zoals curatieve manuele onkruidbestrijding zijn erg

arbeidsintensief en vragen veel tijd. De kennis van het rendement van alternatieve bestrijdingsmachines is beperkt. De alternatieven zijn duur, geven vaak onvoldoende rendement en dikwijls worden de verkeerde toestellen aangekocht. Mevrouw Crevits verwijst naar een aantal krantenartikels waarin bericht wordt over onkruidbranders die de kransen op kerkhoven kapot branden, bermen vuur doen vatten en stankhinder veroorzaken. De Vlaamse overheid stuurt en begeleidt de informatie-uitwisseling niet goed. De mogelijkheden voor groepsaankoop van machines, na uitvoerig vergelijkend onderzoek, moeten worden onderzocht. Misschien moet de mogelijkheid ook intergemeentelijk geboden worden.

De bij- en herscholing van personeelsleden en bewindslui gebeurt via privé-initiatieven die niet altijd even coherent zijn. Bepaalde opleidingen leggen – terecht – heel sterk de nadruk op preventieve onkruidbeheersing, terwijl andere focussen op curatieve onkruidbestrijding. Een coördinatie van de opleidingen in groenbeheer, preventieve en curatieve onkruidbestrijding, is noodzakelijk.

Voor heel wat openbare diensten betekent de afbouw van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen een stijging van de kosten. Ze hebben extra groenarbeiders nodig om de taken aan te kunnen en bovendien moeten deze personeelsleden opgeleid worden. Ook het eventuele uitbesteden van taken van groenonderhoud is een dure aangelegenheid. Andere ingrepen, zoals het systematisch borstelen van straatgoten, brengen eveneens aanzienlijke kosten mee. Reductieprogramma's waarbij thans 20 percent van het patrimonium pesticidenvrij is, veroorzaken nu al aanzienlijke meeruitgaven.

De indieners van het voorstel van resolutie vragen de minister om in het kader van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst Milieu de mogelijkheid te onderzoeken om financiële stimuli te geven aan cruciale investeringen of om de taken die door milieu- en natuurarbeiders in het kader van de groenjobs gedaan kunnen worden, aanzienlijk uit te breiden.

Volgens mevrouw Crevits is de gebrekkige aanleg van het Vlaamse openbare patrimonium wellicht de grootste hinderpaal voor een pesticidenvrije omgeving. In veel gevallen zijn groenzones zo aangelegd dat er geen onderhoud mogelijk is zonder het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Tot haar verbazing heeft het lid bij een recente rondvraag gemerkt dat de onkruidtoets bij het herinrichten van straten en par-

ken niet systematisch wordt gemaakt. Dat betekent dat ontwerp bureaus nog altijd weinig gebruik maken van bijvoorbeeld onkruidonvriendelijke planten. Ze blijven de klassieke principes toepassen. Daarom vragen de indieners om dringend onderzoek te verrichten naar typebestekken. Bij de aanleg van openbare wegen en parken moet de onkruidtoets systematisch gemaakt worden.

Het zevende knelpunt is de gebrekkige opvolging door de Vlaamse overheid. Mevrouw Crevits heeft vorig jaar vastgesteld dat op het niveau van het Vlaamse Gewest één ambtenaar instaat voor de opvolging van de dossiers. Deze ambtenaar moet alle reductieprogramma's nalezen en beoordelen, maar kan geen terreincontroles uitvoeren.

Mevrouw Crevits geeft verder toelichting bij de vragen aan de Vlaamse Regering. De indieners van het voorstel van resolutie vragen om een structureel overleg te organiseren tussen de diverse actoren op het veld (politici, ambtenaren, lesgevers, groenbeheerders, adviseurs enzovoort) om de knelpunten in kaart te brengen en oplossingen uit te werken.

De indieners vragen de Vlaamse Regering ook om werk te maken van een degelijk en goed onderbouwd communicatieplan, dat hanteerbaar is op lokaal, provinciaal, regionaal en federaal niveau. Dat communicatieplan moet zich ook richten tot de burgers en hen informeren over de verplichte reductie van bestrijdingsmiddelen door openbare diensten en besturen. Ook de noodzaak om het gebruik van deze middelen op huishoudelijk niveau te beperken wegens de milieu- en gezondheidseffecten moet onder de aandacht gebracht worden.

Sommige gemeenten gaan over tot inzamelacties voor gevaarlijke of vervallen bestrijdingsmiddelen. Dat is een goede evolutie, die kan veralgemeend worden. Ook daarvoor is gestructureerd overleg nodig.

Het voorstel van resolutie vraagt de Vlaamse Regering ook om overleg te plegen met de federale regering om producenten en verkopers van bestrijdingsmiddelen te stimuleren om voor particulier gebruik minder schadelijke en minder geconcentreerde doses van bestrijdingsmiddelen op de markt te brengen.

De indieners vragen de Vlaamse overheid ook om nieuwe projecten van sociale tewerkstelling inzake onkruidbestrijding te ondersteunen, eventueel in het kader van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst Milieu. Voorts vragen ze meer financiële middelen

voor een doorgedreven onderzoek naar alternatieven en vragen ze of de gezamenlijke aankoop van alternatieve bestrijdingsmachines via typebestekken kan worden gestimuleerd.

De indieners stellen voor om een analyse te maken van de verschillende opleidingen over ecologisch groenbeheer en die op elkaar af te stemmen, zodat elke opleiding een deel preventieve en een deel curatieve onkruidbestrijding omvat. Bij de heraanleg moet aandacht besteed worden aan pesticidenvrij onderhoud. Er zijn wat dit betreft nog een aantal tegenstrijdigheden. Waterdoorlatende materialen, die interessant zijn in het kader van het waterbeleid, zijn bijvoorbeeld niet goed voor een onkruidarme omgeving.

De indieners vragen niet om het decreet van 21 december 2001 te wijzigen maar wel het uitvoeringsbesluit van 14 juli 2004. Daardoor moeten openbare besturen meer mogelijkheden krijgen om de ingediende reductieprogramma's te wijzigen of om er bijkomende tijdelijke afwijkingen op het pesticidenverbod in op te nemen, zonder echter in te gaan tegen de doelstellingen van het decreet.

Tot slot vragen de indieners de administratieve last, verbonden aan de opmaak en de uitvoering van de reductieprogramma's, tot een minimum te beperken. De resultaten op het terrein zijn belangrijker dan de administratieve verplichtingen.

II. BESPREKING

De heer *Rudi Daems* zegt geen principieel probleem te hebben met de tekst van het voorstel van resolutie maar wil wel een aantal kanttekeningen maken. Het voorstel dateert ook reeds van april 2006 en kan hier en daar worden geactualiseerd.

De heer Daems wil eerst wijzen op de gunstige resultaten die dankzij het decreet van 21 december 2001 sinds enkele jaren worden bereikt. Een evaluatierapport van februari 2006, opgesteld door de afdeling Water, concludeert dat in 2004 een zeer belangrijke milieuwinst werd geboekt ten opzichte van 2002. Het risico dat de gebruikte pesticiden veroorzaken voor mens en milieu is, voor wat de Vlaamse gemeenten betreft, met 57,4 percent gedaald. Ook de bijdrage van de gemeenten in de milieudruk veroorzaakt door pesticiden is gehalveerd.

De heer Daems wil het knelpunt van het arbeidsintensieve karakter van alternatieve bestrijdingsmetho-

des enigszins relativeren. Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen het beheer van verhardingen en het beheer van groenzones. Zones met ecologisch groenbeheer vragen meestal iets minder arbeid dan klassiek aangelegde zones en zijn dus ook goedkoper in onderhoud. Om arbeidsextensief groen te ontwerpen en beheren, is er veel kennis nodig en die ontbreekt vaak. Vandaar ook het belang van goed onderwijs en goede vorming.

Wat betreft het gebrek aan kennis over alternatieve bestrijdingsmiddelen, laat de heer Daems opmerken dat het nuttig is om over de grenzen te kijken. In het kader van een Interreg-project werden al heel wat interessante onderzoeksresultaten over preventieve onkruidbestrijding verzameld.

Een belangrijk knelpunt is volgens de heer Daems het te divers aanbod inzake herscholing. Aan de basis daarvan ligt een gebrek aan aandacht voor beheer zonder bestrijdingsmiddelen tijdens de opleiding van ontwerpers en beheerders.

De toelichting bij het voorstel van resolutie stelt bij het zesde knelpunt dat de huidige aanleg van het openbaar domein in veel gevallen onderhoud zonder bestrijdingsmiddelen niet toelaat. De heer Daems meent daarentegen dat het wel mogelijk is, zij het dat de huidige aanleg soms een arbeidsintensief en duur onderhoud noodzakelijk maakt.

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* stelt dat volgens Vlaams Belang de toepassing van het huidige pesticidendecreet van 21 december 2001 aan herziening toe is. De invoering van het decreet was een schok voor de openbare diensten en leek aanvankelijk niet uitvoerbaar. Enkele jaren later blijkt dat diverse openbare besturen en diensten initiatieven hebben genomen om op een andere en meer ecologische manier onkruid te bestrijden. De doelstelling werd echter nog niet bereikt. Uit het voorstel van resolutie blijkt dat het decreet met de nodige soepelheid moet worden toegepast om aan de Europese verplichtingen te kunnen voldoen.

De heer *Patrick Lachaert* meent dat het decreet een belangrijke signaalfunctie heeft gehad. Aan de openbare diensten werd duidelijk gemaakt dat ze op een andere manier moesten omgaan met bestrijdingsmiddelen. Vooral de lokale besturen hebben die boodschap goed begrepen. Uit studiedagen blijkt dat er een grote bewustwording is van het probleem. Elk decreet kent echter zijn kinderziekten en het voorstel

van resolutie tracht de toepassing van dit decreet te verbeteren voor de lokale besturen. De doelstelling van het decreet van 21 december 2001 blijft, maar ze moet op een realistische manier worden nagestreefd.

De heer *Kris Peeters*, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, stelt dat hij aan de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) reeds de opdracht heeft gegeven om een stand van zaken op te maken van de uitvoering van het decreet en het besluit. Het voorstel van resolutie bevat een aantal elementen voor een evaluatie, naast de reacties die de minister reeds kreeg van gemeentebesturen. Er is duidelijk een vraag naar vereenvoudiging zonder te raken aan de doelstellingen van het decreet. De minister zal na kennis te hebben genomen van alle opmerkingen een voorstel van aanpassing van het uitvoeringsbesluit aan de Vlaamse Regering voorleggen en daarbij ook rekening houden met de aanbevelingen in het voorstel van resolutie.

III. WIJZIGING VAN DE TEKST

In de commissievergadering van 18 januari 2007 licht de heer *Rudi Daems* zijn amendementen toe (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 808/2*). Die hebben volgens het lid vooral tot doel om het belang van de preventieve onkruidbestrijding nog meer te benadrukken in de voorliggende tekst.

Amendement nr. 1 van de heer Daems strekt ertoe in de vijfde streep, dus bij de vragen aan de Vlaamse Regering, in 1° het woord “lesgevers” te vervangen door “personen die lesgeven aan (toekomstige) ontwerpers en beheerders”. De beste manier om knelpunten in de toekomst te voorkomen is volgens de heer Daems voldoende aandacht besteden aan sensibiliseren en informeren van toekomstige ontwerpers en beheerders van verhardingen en groenzones inzake beheer zonder bestrijdingsmiddelen.

Amendement nr. 2 van de heer Daems strekt ertoe in de vijfde streep aan 5° toe te voegen dat ook financiële middelen moeten worden uitgetrokken voor een doorgedreven onderzoek naar “maatregelen ter preventie van ongewenste kruidgroei” en “het uitwerken van typebestekken voor (de aanbesteding van) het ontwerp, de aanleg en het beheer van verhardingen en groenzones met het oog op een nulgebruik van bestrijdingsmiddelen.” Het is volgens de heer Daems inderdaad nodig dat er financiële middelen worden uitgetrokken voor onderzoek naar curatieve maat-

regelen. Maar evenzeer is het nodig dat er middelen worden uitgetrokken voor onderzoek naar preventieve methoden en voor het uitwerken van typebestekken voor aanbestedingen met betrekking tot ontwerp, aanleg en beheer. Een groot deel van de bestaande knelpunten kan op die manier vermeden worden.

Amendement nr. 3 van de heer Daems strekt ertoe in 6° de woorden “opleidingen inzake ecologisch groenbeheer” te vervangen door “groenopleidingen”. Niet enkel opleidingen over ecologisch groenbeheer worden volgens de heer Daems best geanalyseerd en geëvalueerd inzake aandacht voor preventieve en curatieve onkruidbestrijding. Cursussen ecologisch groenbeheer gaan steeds uit van een beheer zonder bestrijdingsmiddelen. Het zijn vooral de cursussen voor eerder klassiek groenbeheer die geen oog hebben voor een beheer zonder en die dus een probleem vormen. Het niet gebruiken van bestrijdingsmiddelen moet in elke opleiding met betrekking tot ontwerp, aanleg en beheer van groen en verhardingen een uitgangspunt zijn. Dus ook opleidingen in het technisch en hoger onderwijs moeten worden geanalyseerd.

Amendement nr. 4 van de heer Daems strekt ertoe in 7° de woorden “de heraanleg van elke groenomgeving” te vervangen door de woorden “het ontwerp en de heraanleg van groenzones en verhardingen”. Niet enkel bij heraanleg moet aandacht besteed worden aan preventie. Ook bij nieuwe ontwerpen moet dit een belangrijk aandachtspunt zijn.

Amendement nr. 5 van de heer Daems strekt ertoe 8° te vervangen door de volgende tekst: “8° het uitvoeringsbesluit van 14 juli 2004 te evalueren en desgevallend te wijzigen, als er zich praktische problemen voordoen, zonder evenwel af te wijken van de uitgangspunten en doelstellingen die moeten gehaald worden tegen 2015.” Het is volgens de heer Daems nuttig het uitvoeringsbesluit te evalueren op punten van procedure en praktische uitvoerbaarheid. Het probleem van de vervuiling door pesticiden is echter te groot om de aandacht te laten verslappen. De datum van 2015 wordt toegevoegd omdat de Europese kaderrichtlijn Water verplicht om tegen dat jaar het gehalte aan residuen van bestrijdingsmiddelen in de waterketen terug te dringen tot een niveau nodig voor een gezond milieu.

In de vergadering van 25 januari 2007 dienen mevrouw Hilde Crevits en de heren Patrick Lachaert, Rudi Daems en Bart Martens nieuwe amendementen in (*Parl. St.* VI. Parl. 2005-06, nr. 808/3).

Amendement nr. 6 voorgesteld door mevrouw Hilde Crevits en de heren Patrick Lachaert, Rudi Daems en Bart Martens strekt ertoe in de vijfde streep, 1°, het woord “lesgevers” te vervangen door de woorden “instructeurs of lesgevers voor ontwerpers en beheerders”. Mevrouw *Joke Schauvliege* licht toe dat er, naast de curatieve maatregelen bij onkruidbestrijding, ook een grote rol is weggelegd voor preventieve maatregelen. Het is van groot belang dat ontwerpers en beheerders van verhardingen en groenzones voldoende aandacht schenken aan deze preventieve maatregelen. Er is dan ook een grote rol weggelegd voor diegenen die lesgeven of nascholing geven aan deze ontwerpers en beheerders.

Amendement nr. 7 van mevrouw Hilde Crevits en de heren Patrick Lachaert, Rudi Daems en Bart Martens strekt ertoe in de vijfde streep, 5° te vervangen door een tekst die vraagt om niet alleen financiële middelen uit te trekken voor een doorgedreven onderzoek naar het bestaan en verbeteren van alternatieve machines voor onkruidbestrijding en om de mogelijkheid tot groepsaankopen van alternatieve machines te onderzoeken, maar ook voor maatregelen ter preventie van onkruidgroei en voor het uitwerken van typebestekken voor het ontwerp, de aanleg en het beheer van verhardingen en groenzones.

Amendement nr. 8 van dezelfde indieners strekt ertoe in 6°, de woorden “opleidingen inzake ecologisch groenbeheer” te vervangen door het woord “groenopleidingen”. Het is volgens mevrouw *Schauvliege* belangrijk dat niet enkel in de opleidingen tot ecologisch groenbeheer voldoende aandacht wordt geschonken aan preventieve en curatieve onkruidbestrijding, maar dat dit aspect aan bod komt in alle groenopleidingen.

Amendement nr. 9 strekt ertoe in 7°, de woorden “de heraanleg van elke groenomgeving” te vervangen door “het ontwerp, de aanleg en heraanleg van groenzones en verhardingen”. Zowel bij het ontwerp, als bij de aanleg en heraanleg van groenzones en verhardingen moet volgens de indieners voldoende aandacht besteed worden aan preventie.

De heer *Rudi Daems* zegt, na overleg met vertegenwoordigers van de meerderheidsfracties over de nieuwe amendementen, die hij mee heeft ondertekend, zijn amendementen met de nrs. 1 tot 5 in te trekken. De heer Daems betreurt dat daarbij geen consensus werd gevonden over de inhoud van zijn amendement nr. 5 bij punt 8°. Het lid vertrouwt er wel op dat bij de herziening van het uitvoeringsbe-

sluit, zoals in 8° van het voorstel van resolutie wordt gevraagd, in geen geval een signaal wordt gegeven aan de lokale besturen en de openbare diensten dat afwijkingen van de decretale bepalingen mogelijk zijn.

De amendementen met de nrs. 6 tot 9 van mevrouw Hilde Crevits en de heren Patrick Lachaert, Rudi Daems en Bart Martens worden aangenomen met 10 stemmen.

IV. EINDSTEMMING

Het gewijzigde voorstel van resolutie wordt aangenomen met 10 stemmen.

De verslaggever,

Erik MATTHIJS

De voorzitter,

Patrick LACHAERT

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op de kaderrichtlijn Water die verplicht om residuen van bestrijdingsmiddelen in de waterketen zoveel mogelijk te beperken;
- gelet op het decreet van 21 december 2001 houdende vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen door openbare diensten in het Vlaamse Gewest;
- gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2004 houdende nadere regels inzake reductieprogramma's ter vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen door openbare diensten in het Vlaamse Gewest;
- overwegende dat 298 Vlaamse gemeenten en alle Vlaamse provincies een reductieprogramma hebben ingediend met een stappenplan om het gebruik van bestrijdingsmiddelen op hun openbaar domein drastisch in te perken; dat ook een groot aantal openbare diensten een reductieplan hebben ingediend; dat er knelpunten zijn die de uitvoering van het decreet en de ingediende reductieprogramma's bemoeilijken;
- vraagt de Vlaamse Regering:
  - 1° structureel overleg te organiseren tussen de diverse actoren op het veld (politici, ambtenaren, instructeurs of lesgevers voor ontwerpers en beheerders, groenbeheerders, adviseurs enzovoort) om de knelpunten in kaart te brengen en oplossingen uit te werken;
  - 2° werk te maken van een degelijk en goed onderbouwd communicatieplan, dat hanteerbaar is op lokaal, provinciaal, regionaal en federaal niveau en dat zich richt tot de burgers en hen informeert over:
    - a) de verplichte reductie van bestrijdingsmiddelen voor openbare diensten en besturen;
    - b) de noodzaak tot reductie van bestrijdingsmiddelen op huishoudelijk niveau omwille van milieu- en gezondheidseffecten;
  - 3° overleg te plegen met de federale regering om producenten en verkopers van bestrijdingsmid-

delen te stimuleren om voor particulier gebruik minder schadelijke en minder geconcentreerde doses van bestrijdingsmiddelen op de markt te brengen;

- 4° nieuwe projecten van sociale tewerkstelling inzake onkruidbestrijding te ondersteunen vanuit het Vlaamse niveau, eventueel in het kader van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst Leefmilieu;
- 5° financiële middelen uit te trekken voor:
  - a) een doorgedreven onderzoek naar het bestaan en verbeteren van alternatieve machines voor onkruidbestrijding en de mogelijkheid tot groepsaankopen van alternatieve machines te onderzoeken;
  - b) maatregelen ter preventie van onkruidgroei;
  - c) het uitwerken van typebestekken voor het ontwerp, de aanleg en het beheer van verhardingen en groenzones;
- 6° een analyse te maken van de verschillende aangeboden groenopleidingen en die op elkaar af te stemmen zodat elke opleiding een deel preventieve en een deel curatieve onkruidbestrijding omvat;
- 7° stimuli uit te werken zodat bij het ontwerp, de aanleg en de heraanleg van groenzones en verhardingen prioritair aandacht wordt besteed aan de mogelijkheid tot pesticidenvrij onderhoud;
- 8° het uitvoeringsbesluit van 14 juli 2004 te wijzigen in die zin dat aan elke openbare dienst de mogelijkheid wordt geboden om de ingediende programma's te wijzigen of bij te sturen of om er extra tijdelijke afwijkingen op het pesticidenverbod in op te nemen zonder af te wijken van de doelstellingen van het decreet en het uitvoeringsbesluit;
- 9° de administratieve last, verbonden aan de opmaak en de uitvoering van de reductieprogramma's, tot een minimum te beperken.